

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Att: Johan Lindqvist

Remissyttrande
Avgifter på väg och elektroniska vägtullsystem
Delbetänkande av 2011 års vägtullsutredning
SOU 2012:60

Journalistförbundets yttrande behandlar uteslutande förslagen till sekretessregleringen i utredningen.

Sekretessens räckvidd avser att skydda enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden för infrastrukturavgift när det gäller ”uppgift om vilken betalstation bilen har passerat och tidpunkten för denna passage”. I förslaget ligger också att tystnadsplikt ska ha företräde före rätten att meddela och offentliggöra uppgifter.

Då övriga uppgifter förutom nyss nämnda ska vara offentliga, anser Journalistförbundet att sekretessens räckvidd är tillräckligt avgränsad. Den skyddar mot kartläggning av enskilda personers förflyttningar, samtidigt som insyn i den övriga verksamheten blir möjlig.¹

Däremot är vi tveksamma till sekretessens styrka. Förslaget innebär absolut sekretess.

Infrastrukturavgiften är till skillnad mot trängselskattesystemet ingen skatt, utan som framgår av namnet en avgift. Trängselskatterna omfattas av absolut sekretess.

Utredningen föreslår nu att infrastrukturavgifterna när det gäller registreringen av passager ska omfattas av samma stränga sekretess.

¹ SOU 2012:60, sid 166

Även om det finns likheter mellan de nu föreslagna avgifterna och nuvarande trängselskatter, innebär det inte att man med nödvändighet måste tillämpa den strängaste sekretessen.

Utredningen skriver att bestämmelser om absolut sekretess är ovanliga.² Vi hävdar att de ska tillämpas endast om det är absolut nödvändigt.

Man kan exempelvis fråga sig om en persons förflyttningar med bil ska ha ett strängare skydd än när samma person omfattas av beslut om utsökning eller näringsförbud av kronofogdemyndigheten. I det senare fallet gäller omvänt skaderekvisit, där dessutom rätten att meddela och offentliggöra uppgifter har företräde före tystnadsplikt. (OSL 34:1 samt 34:11).

Vid ett omvänt skaderekvisit ska i regel göras en individuell prövning av begäran om att få ta del av uppgiften. Myndigheten får också i vissa fall ställa frågan hur uppgiften ska användas. Med stor säkerhet kommer sådana ansökningar att avslås. Men även om resultatet kan bli detsamma som vid absolut sekretess, undviker vi att införa ännu en bestämmelse om absolut sekretess.

Dessutom kan ett beslut om avslag vid omvänt skaderekvisit överprövas. Vid absolut sekretess innebär ett överklagande sällan någon ändring i högre instans.

Journalistförbundet föreslår därför att utredningens förslag i OSL 29:5a, första stycket, om absolut sekretess ersätts med sekretess med ett omvänt skaderekvisit.

Eftersom sekretessen är begränsad till uppgifter om vilken betalstation bilen har passerat och tidpunkten för denna passage men övriga uppgifter utgör offentliga uppgifter, kan Journalistförbundet i detta fall acceptera att rätten att meddela och offentliggöra uppgifter får vika för tystnadsplikt.

Med vänlig hälsning
SVENSKA JOURNALISTFÖRBUNDET

Jonas Nordling
Förbundsordförande

² SOU 2012:60, sid 167